GYURGYALAG (*MEROPS APIASTER*) TELEPEK SÁRÁND KÖRNYÉKÉN. A Hajdú-Bihar megyei község (amely a Dél-Nyírség és a Dél-Hajdúság kistájak határán fekszik) szélén É-ÉNY, másrészt D-DNY irányban 1, illetve 2 km távolságban egy-egy fészkelőtelepet találtam kis, 25 m, illetve 15 m szélességű felhagyott „homokbánya" falában. 2012-ben az első helyen 3 pár, a másodikon 4 pár, s mellette 100 pár partifecske (*Riparia riparia*) is költött. Mindkét hely közelebbi környéke művelt agrárterület, az előbbi közvetlen szomszédságában vasút és forgalmas műút húzódik. Javasolom költési idő előtt a leomló falak igazítását, gyomtalanítását.

Endes Mihály

A MAGYAR SZIKIPACSIRTA (*CALANDRELLA BRACHYDACTYLA HUNGARICA*) LEGKORÁBBI KÖLTÉSI IDŐPONTJA. A magyar endemikus alfaj utolsó állományában, Újfehértó mellett 2012. április 20-án egy fészekben már 3 tojáson kotlott a tojó, így a napi egy lerakást visszaszámítva, az első tojás legkésőbb 18-án kerülhetett a fészekbe. Ez az időpont (sőt, akár ennél egy hónappal korábbi) a délebbre élő alfajokra jellemző, míg Magyarországon ez május elejére, ritkábban közepére tehető. 1962 és 1986 közötti vizsgálataim szerint a Hortobágyon észlelt legkorábbi első tojások április 28., 26. és 24-én kerültek szem elé, ami arányosan az esetek kb. 10 %-át jelenti. Május 2-án ez a pár már etetett, de a hordott rovarok mérete több napos fiókákról tanúskodott, így a 18-i első letojás feltételezett időpontja a 13 napos költési idővel számolva néhány nappal még korábbira tehető, akár április 16-ra.

Endes Mihály

SÁRGABILLEGETŐ (*MOTACILLA FLAVA*) RENDSZERES FÉSZKELÉSE AGRÁRTERÜLETEN. A költéskor, de azon kívüli időszakban is előszeretettel nedves magas növésű réttípusokat választó fajt, mint fészkelőt, egy évtizede több párban észlelem Újfehértó településtől ÉNY-ra, olyan hullámos felszínű löszös-homokos agrárterületeken, amelyek bárminemű vizes-nedves tájrészlettől több km-re fekszenek. Évente 3-5 pár két-két költése bizonyított, a revír pedig minden esetben gabona-, kukorica- vagy napraforgóföld, amelynek növényzete a második fészekalj idején már 1,5-2,5 m magas és sűrű. Fészkelőtársa egyéb fajok mellett a magyar szikipacsirta (*Calandrella brachydactyla hungarica*) utolsó néhány párja.

Endes Mihály

CSONTTOLLÚAK (*BOMBYCILLA GARRULUS*) A DEBRECENI NAGYERDŐN 2012. Néhány év kihagyással ismét megjelentek a csonttollú madarak a Debreceni Botanikus Kert, valamint a vele határos klinikai terület fáin, 2012. XII. 11. és 2012. XII. 12-én egy harmincas, másnap százhúsz példánnyal. A szokásos sárgafagyöngy és ostorfa termését eszegették a déli órákban. Korábbi években legtovább és legnagyobb egyedszámban 2006-ban, jóval kisebb egyedszámban 2009 és 2010-ben lehetett a Nagyerdőn őket megfigyelni.

Szabó Sándor